

2022'nin ilk yarısında Gürcistan ekonomisi

Gürcistan ekonomisi, turizmle ilgili sektörlerdeki daha güçlü toparlanma ve yüksek talep sayesinde iki haneli büyümeyi sürdürmüştür:

- Hızlı ekonomik büyüme tahminleri, Rusya-Ukrayna savaşı nedeniyle Gürcistan'a göçün toplam talebi güçlendirmesiyle birlikte genel ekonomik aktivitenin hız kazandığını göstermektedir. GSYİH büyümesi, ön tahminlere göre 2022'nin ilk yarısında %10,5'e ulaşmıştır.
- Ulaştırma ve depolama, Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme tedariki, Bilgi ve İletişim, Oteller ve restoranlar, Madencilik ve taş ocaklığı, Haziran 2022'de ekonomik büyümeye olumlu katkı sağlamıştır. Mükellef cirosu Haziran'da yıllık bazda %20,4 artmıştır. Bu gösterge, ekonominin büyüme eğiliminde ilerlemeye devam ettiğini gösteren hızlı ekonomik büyüme tahminlerinde kullanılmaktadır.

Enflasyon yavaşlamaya başlamış ama yine de hedefin çok üzerindedir:

- Haziran ayında tüketici fiyatları bir önceki aya göre %0,2 artmış ve yıllık enflasyon %12,8 ile %3,0 olan merkez bankası hedefinin üzerinde gerçekleşmiştir. Arz yönlü aksaklıklar nedeniyle uluslararası piyasalardan yüksek fiyatların iletilmesi, Rusya-Ukrayna savaşı kaynaklı kısıtlamalar ve beklenenden yüksek toplam talep 2022'nin ilk yarısında enflasyonu tetikleyen temel unsurlar olmuştur.
- Yıllık çekirdek enflasyon* %5,8 olurken, tütün içermeyen** yıllık çekirdek enflasyon %6,6 ile temel enflasyonun altında gerçekleşmiş olup, orta vadede mevcut temel enflasyon seviyesinin düşebileceğine işaret etmektedir.
- Yıllık enflasyonun dağılımında:
 - ✓ Gıda ve alkolsüz içecekler genel yıllık enflasyona en büyük katkıyı yapanlar olmuştur. Fiyatlar %21,8 artarak 6,86 puan yükselmiştir. Uluslararası gıda fiyatlarındaki artış ana itici güç olmuştur.
 - ✓ Ulaştırma fiyatları %19,4 oranında artarak yıllık enflasyona 2,34 puan katkı sağlamıştır. Kişisel ulaşım araçlarının kullanım fiyatları %23,6 artmıştır.
 - ✓ Konut, kamu hizmetleri ve diğer akaryakıt fiyatları %13,0 artarak enflasyonu 1,31 puan yukarı çekmiştir. Reel konut kiralari (%26,2), konut bakım ve onarımı (%12,7) ve elektrik, gaz ve diğer yakıtlar (%6,0) için fiyatlar artmıştır.
- Bu sürede, yurt içi ÜFE (Yİ-ÜFE) Haziran 2021'e göre %12,2 artmıştır. Üretilen ürünler için Yİ-ÜFE, 2021 yılının aynı ayına göre %16,1 artarak toplam yıllık Yİ-ÜFE değişikliğine 12,63 puanlık bir katkı sağlamıştır. Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme sektörünün Yİ-ÜFE üzerinde azaltıcı etkisi olmuştur.
- Yıllık yurt içi ÜFE değişiminin neredeyse yarısı, bir önceki yılın aynı dönemine göre %22,0 artan gıda ürünlerinden kaynaklanmaktadır.
- İthalat Fiyat Endeksi (MPI) yıllık bazda %6,3 artmıştır. Kok kömürü ve rafine petrol ürünleri ithalat fiyatları %76,5 artarak enflasyon üzerinde yukarı yönlü baskı oluşturmuştur.

*Çekirdek enflasyon, gıda ve alkolsüz içecekler, enerji, düzenlemeye tabi tarifeler ve ulaştırma (özel tarifeler) tüketici sepetinden çıkarılarak hesaplanmıştır.

****Çekirdek enflasyon, gıda ve alkolsüz içecekler, tütün, enerji, düzenlemeye tabi tarifeler ve ulaşım (özel tarifeler) tüketici sepetinden çıkarılarak hesaplanmıştır.**

Dış ticaret faaliyeti hem ithalat hem de ihracat kaynaklı güçlü bir büyüme yaşamıştır:

- 2022'nin ilk yarısında, Gürcistan'ın dış ticaret cirosu yıllık bazda %35,4 artarak 8477.4 milyon \$'a ulaşmıştır.
- İhracat 2558.7 milyon, (%35,6 artış), ithalat ise 5918,6 milyon \$ olarak gerçekleşmiştir (%35,3 artış).
- Ticaret açığı %35,0 artarak 3359,9 milyon \$ olarak gerçekleşmiştir. Dış ticaret cirosundaki payı %39,6'dır (2021 ilk yarısı: 39,7%).
- AB ülkelerine yapılan ihracat 432,9 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir. (2021'in ilk yarısına göre ↑ %34,7) ve toplam ihracatın %16,9'unu oluşturmuştur. İthalat ise toplam ithalat içindeki payı %22,2 ile 1323.1 milyon \$'a (%31,4 artış) ulaşmıştır.
- BDT ülkelerine yapılan ihracat 1017,7 milyon \$'ı (%17,2) ve toplam ihracatın %39,8'ini oluştururken, ithalat ise toplam ithalat içindeki %27,4'lük payı ile 1638,3 milyon \$'ı (%27,9↑) oluşturmuştur.
- İhracat pazarındaki yoğunlaşma yüksektir: İhracatta ilk beş ticaret ortağının toplam ihracat içindeki payı %55,5 olmuştur. En büyük ortaklar Çin (%15,6), Azerbaycan (%11,2) ve Rusya'dır (%10,0).
- İthalatta ilk beş ticaret ortağının payı, toplam ithalatın neredeyse yarısını oluşturmaktadır. En büyük ortaklar Türkiye (%17,6), Rusya (%11,9) ve Çin'dir (%8,8).

2022'nin ilk yarısında hem bireysel hem de ticari krediler artmıştır*:**

- Haziran 2022'de ticari bankaların toplam aktifleri yıllık yaklaşık %14,6 artarak 64,2 milyar GEL olarak gerçekleşmiştir.
- Toplam kredi portföyü yıllık %18,6 artarak 43,6 milyar GEL'e ulaşmıştır. Tüketici kredileri yıllık bazda %32,9'luk bir büyüme yaşamış ve 6.9 milyar GEL'e ulaşmıştır.
- Kurumsal kredi portföyü yıllık bazda %16,2 artarak 20,5 milyar GEL olarak gerçekleşmiştir. Artışın ana belirleyici güçleri Ticaret ve Hizmetler (%13,1 artış), İnşaat (%22,3) ve Üretim (%15,0) kredileri olmuştur.
- Takipteki alacakların toplam krediler içindeki payı, bir önceki yılın aynı dönemine göre 2,1 puan azalarak %4,8 olarak gerçekleşmiştir.
- Finansal olmayan mudilerin (bireysel ve tüzel kişiler) mevduat portföyü kredilere göre %15,8 artarak 38,2 milyar GEL olarak gerçekleşmiştir. Ana belirleyici güçler cari hesaplar ve vadesiz mevduat olurken, vadeli mevduatlarda ılımlı bir artış yaşanmıştır. Bireysel mevduat bir önceki yıla göre %15,8, tüzel kişilerin mevduatı ise %15,7 artmıştır. Yurt dışı mevduatı ise geçen yılın aynı dönemine göre %21,9 artmıştır.

- Toplam mevduatın dolarizasyonu %58,0 (2021 Haz: %58,2), bireysel mevduatta %72,5 (2021 Haz: %73,8) ve tüzel kişilerde %41.1 (2021 Haz: %40,2) olmuştur.
- Raporlama döneminde sektörün Aktif Kârlılığı (ROA) %3,1 (2021 Haz: %2,9), Özkaynak Kârlılığı (ROE) ise %24,0 (2021 Haz: %27,5) olmuştur.

***Bu bölümde büyüme oranlarına döviz kuru değişimlerinin etkisi dahil edilmemiştir.

NBG, 3 Ağustos 2022'deki son MPC toplantısında para politikası oranını değiştirmeden %11.0'da tutmuştur:

- Gürcistan Ulusal Bankası (NBG), yüksek ancak düşen enflasyon seviyesini göz önünde bulundurarak, yeniden finansman oranını %11.0'da tutmaya karar vermiştir. NBG, 2021'in başından bu yana politika faizini 3,0 puan artırmıştır.
- NBG, enflasyonun yavaşlamaya başlayacağını ve 2023'ün ikinci yarısından itibaren kademeli olarak hedef seviyeye (%3) yaklaşacağını belirtmiştir.
- En son NBG tahminine göre, Gürcistan ekonomisi 2022'de %9,0 büyüyecektir.
- NBG'ye göre para politikası, enflasyon beklentilerinin artması riskleri azalana kadar sıkı duruşunu sürdürecektir.
- NBG, artan tüketimin, yurt dışından rekor düzeyde para transferi olmasının, turizmdeki toparlanmanın ve güçlü kredi faaliyetinin enflasyonun daha hızlı bir şekilde düşmesini engellediğini vurgulamıştır.

Uyarı Notu: Burada yer alan yatırım bilgi, yorum ve tavsiyeleri yatırım danışmanlığı kapsamında değildir. Yatırım danışmanlığı hizmeti; aracı kurumlar, portföy yönetim şirketleri, mevduat kabul etmeyen bankalar ile müşteri arasında imzalanacak yatırım danışmanlığı sözleşmesi çerçevesinde sunulmaktadır. Burada yer alan yorum ve tavsiyeler, yorum ve tavsiyede bulunanların kişisel görüşlerine dayanmaktadır. Bu görüşler mali durumunuz ile risk ve getiri tercihlerinize uygun olmayabilir. Bu nedenle, sadece burada yer alan bilgilere dayanılarak yatırım kararı verilmesi beklentilerinize uygun sonuçlar doğurmayabilir.